

Avrupa Birliği Bülteni

Sayı:5

Haziran-Temmuz 2003

Hazırlayan: Aysun Dinler

İÇİNDEKİLER

- 1- [AB-TÜRKİYE SON DAKİKA](#)
 - 1.1 [6. ve 7. Uyum Paketleri](#)
 - 1.2 [Ulusal Program](#)
 - 1.3 [Türkiye’de Kısalan Askerlik Süresi ve AB’de Durum](#)
 - 1.4 [AB Uyum Komisyonu’nda Görev Dağılımı](#)
- 2- [AB’DEN ÖNEMLİ BAŞLIKLAR](#)
 - 2.1 [Selanik Zirvesi](#)
 - 2.2 [Yeni AB Dönem Başkanı; İTALYA](#)
 - 2.3 [AB Anayasa Taslağı Tamamlandı](#)
 - 2.4 [AB Dönem Başkanlığı Uygulaması Kalkıyor](#)
- 3- [GENİŞLEME SÜRECİ](#)
 - 3.1 [AB’ye Katılımlar](#)
- 4- [AB – KIBRIS SON DAKİKA](#)
 - 4.1 [Kıbrıs’ın Üyelik Değerlendirmesi](#)
 - 4.2 [Yardım Paketi](#)
- 5- [FAYDALI BİLGİLER](#)
 - 5.1 Aday ülkeler
 - [Bulgaristan](#)
- 6- [ANKET](#)

[Sayfa Başı](#)

1.AB - TÜRKİYE SON DAKİKA

1.1. 6. ve 7.Uyum Paketleri

6. Uyum Paketi 19 Haziran 2003 tarihinde TBMM Adalet Komisyonu’nda kabul edilmiştir. Programda düşünce ve ifade özgürlüğü, tüm bireylerin ayırım yapılmaksızın temel hak ve özgürlüklerden yararlandırılması, yaşam hakkı, kişi güvenliği ile AİHM kararları ışığında yargılamanın yenilenmesi konuları yer almaktadır. Bu başlıklar altında seçimlerin temel hükümleri ve seçmen kütükleri hakkında kanun, radyo ve televizyonların kuruluş ve yayınları hakkında kanun, sinema, video ve müzik eserleri kanunu, terörle mücadele kanunu, vakıflar kanunu, ibadet yerleri, adli sicil kanunu, imar kanunu, nüfus kanunu, 4771 sayılı kanun madde 1/Fıkra A- ölüm cezalarının müebbet hapse çevrilmesi, Türk Ceza Kanunu - namus için çocuk öldürme ve töre cinayetleri, DGM’lerin kuruluş ve yargılama usulleri hakkında kanun, CMUK ile DGM kuruluş ve yargılama usulleri hakkında kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına dair kanun maddesi ile AİHM kararlarına dayanarak yargılamanın yenilenmesi konularında değişiklikler yapılmıştır.

Daha ayrıntılı bilgi için : www.euturkey.com

Aynı şekilde Avrupa Birliği’ne uyum amacıyla hazırlanan son paket olan 7.Uyum Paketi’de TBMM Genel Kurulu’nda kabul edilmiştir. Buna göre:

- 1- MGK’nın görev tanımını yeniden yapılmıştır. MGK Genel Sekreteri’nin Başbakan’ın teklifi ve Cumhurbaşkanı’nın onayı ile atanması öngörülmüştür.
- 2- Yayın imhasına son verilmiştir.
- 3- Bu pakette işkencenin ortadan kaldırılması konusuna daha çok ağırlık verilmiş, buna ilişkin davaların adli tatillerde görülmesine karar verilmiştir.
- 4- Asker olmayan kişilerin barış zamanında işlediği suçlarla ilgili olarak sivil mahkemelerde yargılanmasına karar verilmiştir.
- 5- TBMM’nin bütçe denetimi güçlendirilmiştir.
- 6- Çocuk mahkemelerinde yaş sınırı 15’ten 18’e çıkarılmıştır.
- 7- Tüzel kişilere dernek kurabilme hakkı getirilmiştir.

7. Uyum Paketi ile ilgili daha ayrıntılı bilgi için : www.euturkey.com

[Sayfa Başı](#)

1.2. Ulusal Program

Avrupa Birliği Genel Sekreterliđi hazırladığı Ulusal Program’ı hükümete sunmuştur. AB müktesebatına uygunluğu sağlamak amacıyla gerçekleştirilmesi öngörülen maddeler şu şekilde sıralanmaktadır:

- 1- MGK ve MGK Genel Sekreterliđi: Bu kurumların işlevleri değiştirilecektir. Raporda konu “MGK ve MGK Genel Sekreterliđi’nin İşlevleri, Anayasa ve ilgili yasa değişiklikleriyle yeniden tanımlanan danışma organı niteliğiyle uyumlaştırılacak” şeklinde açıklanmıştır.
- 2- Dil, Lehçe ve ağızlar: Bu konularda ifade özgürlüğü gözönünde bulundurularak farklı dil, ağız ve lehçelerde yayın ve öğrenim hakkı getirilecektir.

- 3- İşkence: Bu konuda tartışmasız olarak hiçbir şekilde hoşgörü gösterilmeyeceğine, cezaevlerindeki koşulların AB standartlarına uygun hale getirilmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir. Bu bağlamda kamu görevlilerine insan hakları eğitimi verilmesi planlanmaktadır.
- 4- Ekonomi: Programın bu bölümünde enflasyonla mücadele konusunda belirlenen programın aynı şekilde uygulanacağından bahsedilmiştir.

Kaynak: www.abgs.gov.tr

[Sayfa Başı](#)

1.3. Türkiye’de Kısalan Askerlik Süresi ve AB’de Durum

Bakanlar Kurulu tarafından yapılan açıklamaya göre askerliğin kısaltılmasına ilişkin kararname imzalanmış ve onay için Cumhurbaşkanı’na gönderilmiştir. Bu kararnameye göre 18 aylık olan askerlik süresi 15 aya, 16 aylık yedek subaylık süresi 12 aya ve 8 aylık kısa dönem askerlik süresi de 6 aya indirilecektir.

AB ülkeleri ise zorunlu askerlik uygulamasını terk etmektedir. AB ülkelerinde zorunlu askerlik ile uygulamalar şu şekildedir: (Kaynak: www.abhaber.com)

- İngiltere, Lüksemburg, İrlanda: Savaş dışında zorunlu askerlik uygulanmamaktadır.
- Belçika: Zorunlu askerlik uygulamasına 1992’de son verilmiştir.
- Hollanda: Zorunlu askerlik uygulamasına 1996’da son verilmiştir.
- İspanya: Zorunlu askerlik uygulamasına 2001’de son verilmiştir.
- İtalya: Zorunlu askerlik uygulamasına 2006 yılında son verilecektir. Askerlik 10 aydır. 10 aylık alternatif kamu hizmeti zorunluluğu vardır.
- Portekiz: 2003 yılında zorunlu askerliğin kaldırılması kararı alınmıştır. Askerlik 4 aydır, 7 ay alternatif kamu hizmeti zorunluluğu vardır.
- Avusturya: Askeri hizmet 7 ay, alternatif kamu hizmeti 12 aydır.
- Almanya: Askerlik hizmeti 2002 yılında 10 aydan 9 aya indirilmiştir. Alternatif kamu hizmeti de 11 aydan 10 aya indirilmiştir.
- Finlandiya: Askerlik ortalama süresi 8.5 ay, alternatif kamu hizmeti 13 aydır.
- Danimarka: Askerlik süresi 4 ile 12 ay arasında, alternatif kamu hizmeti 4 ile 13 ay arasında değişmektedir.
- İsveç: Askerlik hizmeti süresi 7.5 ile 17.5 arasında değişmektedir. Alternatif kamu hizmeti ise kişilere göre ya istenmemekte ya da 10.5 aya kadar çıkabilmektedir.
- Yunanistan: Askerlik hizmeti 18 ile 23 ay arasında değişmektedir. Askere gitmeyenler 30 aya kadar silahsız askeri hizmet yapmak zorundadırlar.

[Sayfa Başı](#)

1.4. AB Uyum Komisyonunda Görev Dağılımı

TBMM Genel Kurulu’nda 15 Nisan’da kabul edilen ve 19 Nisan 2003 tarihli resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Avrupa Birliği Uyum Komisyonu’nda görev dağılımı gerçekleştirilmiştir.

Türkiye’nin AB’ye katılım sürecine ilişkin gelişmeleri izlemek ve müzakere etmek, AB’deki gelişmeleri takip etmek ve bu gelişmeler konusunda TBMM’yi bilgilendirmek ve istenildiğinde TBMM’ye sunulan kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmünde kararnamelerin AB mevzuatına uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak üzere kurulan Komisyon’daki görev dağılımı şöyledir:

Komisyon Başkanı:

- Yaşar YAKIŞ – AKP, Düzce

Komisyon Başkan Vekilliği:

- Nükhet Hotar GÖKSEL – AKP, İzmir
- Onur ÖYMEN – CHP, İstanbul

Komisyon Sözcüsü:

- İbrahim Reyhan ÖZAL – AKP, İstanbul

Katip Üyeliği:

- Yakup KEPENEK – CHP, Ankara

[Sayfa Başı](#)

2. AB’DEN ÖNEMLİ BAŞLIKLAR

2.1. Selanik Zirvesi

Avrupa Konseyi ve AB- Balkan Ülkeleri Selanik Zirvesi Halkidiki Yarımadası’nda gerçekleşmiştir.

AB Anayasasının ana gündem maddesini oluşturduğu zirvede Türkiye adına da önemli mesajlar verilmiştir. Birlik Türkiye’nin AB müktesebatına uyum çalışmalarına yoğun bir şekilde devam etmesini, gerekli yasal düzenlemelerin 2003 yılı sonuna kadar bitirilmesini ve Katılım Ortaklığı Belgesi’nde belirtilen maddelerin yerine getirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Bu ne kadar Türkiye’nin AB üyeliğine biraz daha yaklaştığı izlenimlerini doğursa da, birliğin istikrarı için bir an önce birliğe katılmak istenen 5 Balkan ülkesine (Hırvatistan, Sırbistan-Karadağ,

Bosna-Hersek, Makedonya, Arnavutluk) üyelik için 2010-2015 yılları arasındaki zamanın uygun olduğu belirtilmiştir.

Bu zirvede bir ilk gerçekleştirilmiş, AB liderlerine sunulan AB Anayasası taslak metninin Türkçe sunulmasıyla Birlik tarihinde ilk kez bir belge Türkçe'ye tercüme edilmiştir.

Selanik Zirvesi'nin bitmesiyle Yunanistan'ın dönem başkanlığı da sona ermiştir. Bu dönem içerisinde meydana gelen en önemli olayın 10 yeni ülkenin AB'ye adaylıklarının kesinleşmesi ve özellikle Kıbrıs Rum Kesimi ile de adaylık müzakerelerine başlanmasıdır.

[Sayfa Başı](#)

2.2. Yeni AB Dönem Başkanı, İTALYA

İtalya, AB Dönem Başkanlığını 1 Temmuz itibarıyla Yunanistan'dan devralmıştır.. Konuyla ilgili olarak AB üyesi ülkeleri rahatsız eden durum ise ülkesinde kendisine yönelik rüşvet ve yolsuzluk iddialarını, çıkardığı tam dokunulmazlık yasasıyla bertaraf eden medya patronu İtalya Başbakanı Silvio BERLUSCONI'dir.

İtalya Dışişleri Bakanı Franco FRATTINI 6 aylık başkanlık döneminde öncelikli olarak Avrupa Anayasası, genişleme, yasadışı göçle mücadele, Ortadoğu'da barışın sağlanması girişimleri, ABD ve AB arasında ortak hareketin sağlanması ile Irak'ın yeniden yapılanması ve ulaşım ağı projesi konularında çalışmaların yürütüleceğini açıklamıştır.

Diğer yandan İtalya Başbakanı Silvio BERLUSCONI dönem başkanlığı sırasında Büyük Avrupa'yı oluşturma yolunda Rusya, Türkiye ve İsrail'in AB'ye üyeliklerinin önemi üzerinde durmuştur. Gelecek 10 yılda Avrupa'nın ekonomisini büyütmek amacıyla gerçekleştirilmek istenen bu büyüme planı AB üyesi maliye bakanlarının bir araya geldikleri Avrupa Komisyonu Ekonomik ve Mali İşler Komitesi (ECOFIN) toplantısında 15.07.2003 tarihinde yapılan toplantıda tartışılmıştır.

İtalya'nın, Türkiye'nin AB'ye Üyeliğine Bakışı

Yeni AB Dönem Başkanı İtalya'nın Dışişleri Bakanı Franco FRATTINI, yaptığı açıklamada Türkiye'nin yardım edilmeye layık bir ülke olduğunu belirtmiştir. İtalya Ankara Büyükelçisi Vittorio Cladio SURDO ise, İtalya'nın, Türkiye'nin Kopenhag kriterlerine uyum sağladığı anda müzakerelerin başlamasından yana olduğunu dile getirmiş, diğer yandan 7.Uyum Paketi'yle büyük yol katetmesine karşın Türkiye'nin uygulama alanında henüz yolun başında olduğu uyarısında bulunmuştur.

[Sayfa Başı](#)

2.3. AB Anayasa Taslağı Tamamlandı

Uzun süredir hazırlıkları devam eden, AB'nin geleceği denilen anayasa taslağının meydana getirilmesi için devam eden Avrupa Konvansiyonu toplantıları sona ermiş olup, hazırlanan taslağın Hükümetlerarası Konferans'ta ele alındıktan sonra üye ülkelerin onayına sunulacağı bildirilmiştir.

[Sayfa Başı](#)

2.4. AB Dönem Başkanlığı Uygulaması Kalkıyor

Son olarak Selanik Zirvesi'nde de önemli bir yer kaplayan AB Anayasası'nın meydana getirme çalışmaları sırasında da çok tartışılan başkanlık konusunda Birlik ortak bir karar almayı başarmıştır. Buna göre artık dönem başkanlığı uygulamasının terk edilmesi bunun yerini görev süresi 2.5 yıl olan ve en fazla bir dönem daha görevde kalabilecek tek başkanlık sistemi oluşturulmaya çalışılmaktadır. Geçtiğimiz aylarda konuya ilişkin toplantılarda başkanlık koltuğuna oturabilecek en uygun kişilerden birisi olarak Tony BLAIR'in ismi telaffuz edilmiştir.

[Sayfa Başı](#)

3. GENİŞLEME SÜRECİ

3.1. AB'ye Katılımlar

AB'ye katılım için referandum yapan ülkelere son olarak Polonya ve Çek Cumhuriyeti de katılmıştır.

Daha önce Malta, Slovenya, Macaristan, Slovakya ve Litvanya'da da gerçekleşen bu referandumun sonucunda Polonya halkının %75'i ile Çek Cumhuriyeti halkının %77'si "AB'ye Evet" cevabını vermiştir. 2004 yılında üye olacak olan ülkelere Estonya ve Letonya'da bir dahaki ay sandık başına gidilmesi planlanmaktadır.

[Sayfa Başı](#)

4. AB – KIBRIS SON DAKİKA

4.1. Kıbrıs'ın Üyelik Değerlendirmesi

Kuzey Kıbrıs'ın AB'ye üyeliğinin kesinleşmesi sonrası önemi daha da artan Türk tarafının üyeliği hakkında bir açıklama yapan AB Komisyonu'nun Genişlemeden Sorumlu Üyesi Günter VERHEUGEN Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin de tipki Rum kesimi gibi AB müktesebatının uygulanması yolunda gerçekleştirdiği çalışmaları değerlendirmiştir

Diğer yandan Kıbrıs Rum Kesimi'nin üyeliği ile ilgili açıklamalarda bulunan İKV Yönetim Kurulu Başkanı Davut ÖKÜTÇÜ, Rum kesiminin üyeliğe yönelik müzakerelerinin başlamasının hem Kuzey Kıbrıs'ın hem de Türkiye'nin üyeliği yolunda sorun yarattığını ve bunun en kısa zamanda çözümlenmesi gerektiğini dile getirmiştir.

Konuyla ilgili olarak Avrupa Parlamentosu, Kıbrıs'ın yeniden birleşmesi ve müzakerelerin başlaması için Türk Hükümetinden askerlerin geri çekilmesini istemiştir.

Son olarak Selanik Zirvesi'nde de tartışılan Kıbrıs meselesine ilişkin olarak Birlik üyeleri Kıbrıs müzakerelerinin yeniden başlaması gerektiğini belirtmişlerdir. Zirveye katılan Kıbrıs Rum Kesimi Cumhurbaşkanı PAPADOPULOS BM gazetisinde barış görüşmelerine hazır oldukları mesajını vermiştir.

[Sayfa Başı](#)

4.2. Yardım Paketi

AB Birliği, KKTC'ye 12 milyon Euro yardım ve Kıbrıs Rum Kesimi üzerinden ihracat yapma izini vermiştir. Alınan karara göre Kıbrıs Türk Ticaret Odası zirai olmayan ihracat mallarında yetkili olarak kabul edilecek ve böylece oda AB pazarına ihracat edilen mallar için dolaşım belgesi verme yetkisine sahip olacaktır.

Diğer yandan üyeliğine ilişkin tartışmalar Türkiye'de devam ededursun 2004 yılında AB'nin bir üyesi olacak olan Kıbrıs Rum Kesimi'ne, Brüksel'de AB Maliye ve Ekonomi Konseyi'nin yaptığı 2004 yılı mali bütçe toplantısında 35 milyon Euro ödenek ayrılmasına karar verilmiştir. AB bütçe taslağı Kıbrıs'ın bütçeye 105 milyon Euro katkıda bulunmasını öngörmektedir.

[Sayfa Başı](#)

5. FAYDALI BİLGİLER

Bültenimizin bu ayki faydalı bilgiler köşesinde Avrupa Birliği'ne aday ülkelerden Bulgaristan ile ilgili bazı önemli bilgiler bulacaksınız:

Bulgaristan:

Nüfus:	7.930milyon
GSMH:	13.557\$
Kişi başına GSMH :	1705\$
İşsizlik Oranı:	%17,55
Enflasyon Oranı:	%10,3

AB'ye aday ülkelerin en yoksulu Bulgaristan komünist rejim döneminden beri ticarete bağımlı bir ülke olmuştur. Ekonomik yapısını ve ticaretini piyasa ihtiyaçlarına göre belirlediği için zayıf yerli talep ithalatı, daha önceden piyasalara açılmada tanınmış önceliklerin kaldırılması ise ihracatı sınırlamıştır. 1997 yılında para kurulunun kurulması ve Levanın Alman Markına endekslenmesi ile birlikte makro ekonomik istikrar sağlanmış olup, 1998 yılından sonra büyüme yeniden başlamıştır.

Sektörel yönden bakıldığında birçok yatırım imkanı mevcut olan ülkede teknoloji transferine ihtiyaç duyulmaktadır. Ülkedeki mevcut teknoloji ile üretilen ürünler Avrupa pazarında rekabet gücüne sahip değildirler. Diğer yandan Bulgaristan yabancı yatırımlar konusunda AB ülkelerinden gelen yatırım taleplerini değerlendirmektedirler.

Birlik ülkeden mevcut istikrarsızlığı ortadan kaldırmasını ve yargıda reformu gerçekleştirmesini beklemektedir. Bulgaristan AB ile üyelik görüşmelerinin başlamasına karşılık olarak, Kozloduy nükleer santrali 2006 yılına kadar kapatma sözü vermiştir.

[Sayfa Başı](#)

5. ANKET

Bültenimizin bu sayısında AB üye ve aday ülkeleri Euro'nun para birimi olarak kullanımına ilişkin verdikleri cevaplar üzerinden yapılan değerlendirme yer almaktadır:

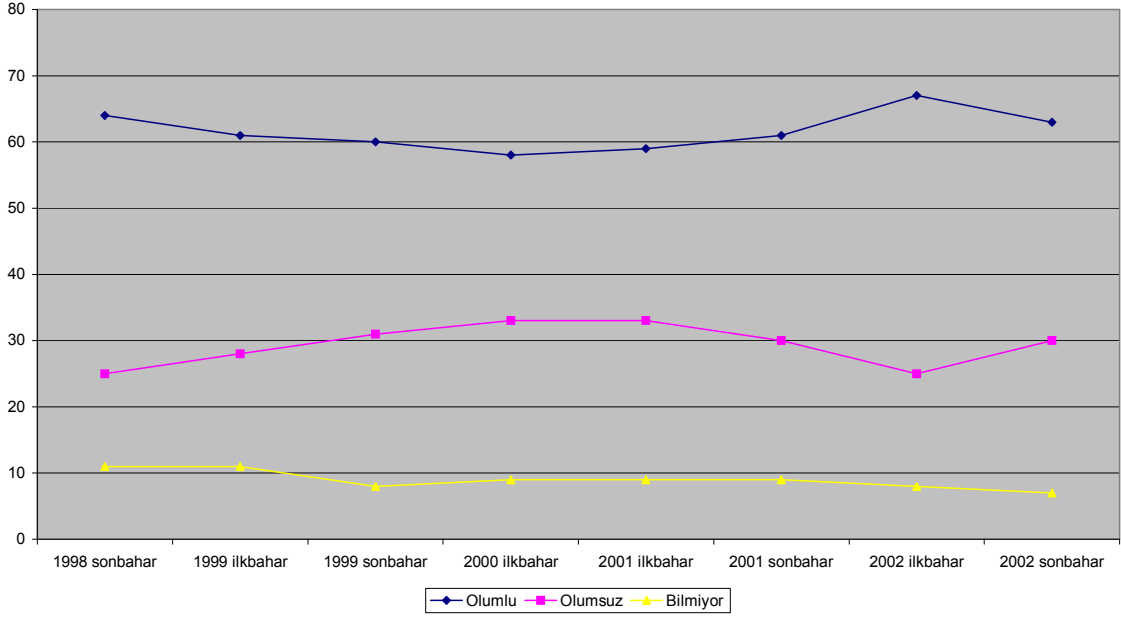
ÜYE ÜLKELER

AB üye ülkeleri arasında 1998 yılı sonbaharında yapılan araştırmaya göre katılımcıların %64'ü Euro'ya olumlu bakarken, %25'i tek para birimi taraftarı olarak gözükmemiştir. Katılımcıların %11'i ise bu soruya olumlu ya da olumsuz bir cevap vermemiştir. 1999 ilkbaharında yapılan araştırmada ise Euro lehinde görüş bildirenlerin yüzdesi %61'e düşerken, aleyhte olanlar %28'e çıkmıştır. Aynı yılın sonbaharında Euro'ya olan destekteki düşüş devam etmiş (%60), Euro karşıtı olanların oranı ise %31'e çıkmıştır. Katılımcıların %8'i fikir beyan etmemiştir.

2000 yılına gelindiğinde katılımcıların %58'i Euro'yu desteklerken, %33'ü desteklememiştir. 2001 yılında bu yüzdelerde ufak değişiklikler olmuş ve Euro lehinde olanların yüzdesi 2001 yılı sonunda %61'e yükselmiş, aleyhte olanların yüzdesi ise %30'a inmiştir. 2002 yılının ilk yarısında tek para birimine olan destekte kayda değer bir artış görülmüş ve oran %67'ye çıkmıştır. Katılımcıların %25'i ise karşıt görüş bildirmiştir. 2002 yılının sonlarına doğru Euro taraftarlarında bir azalma görülmüş ve oran %63' gerilemiştir. Bununla birlikte Euro karşıtı olanlarda %5'lik bir artış görülmüştür.

Euro'ya olan ilgide görülen bu azalma yine de her 10 kişiden 6'sının Euro'yu desteklediği gerçeğini değiştirmemiştir. Euro kullanan ülkelerde ise her 10 kişiden 7'si Euro kullanılması taraftarıdır. Denilebilir ki Avrupa Birliği ülkeleri arasında tek bir para biriminin kullanılması konusuna olan destekte son yıllarda oldukça cüzi bir azalma gerçekleşmiştir.

AB Üye Ülkelerinin Euro Hakkındaki Görüşleri



ADAY ÜLKELER

AB'ye aday ülkelere genel olarak baktığımızda ise katılımcıların %59'unun kendi ulusal para birimlerinden Euro'ya geçiş konusuna olumlu baktığı, %28'inin ise bu konuya karşı çıktığı görülmüştür. %13'ü ise bu konuda fikir beyan etmemiştir.

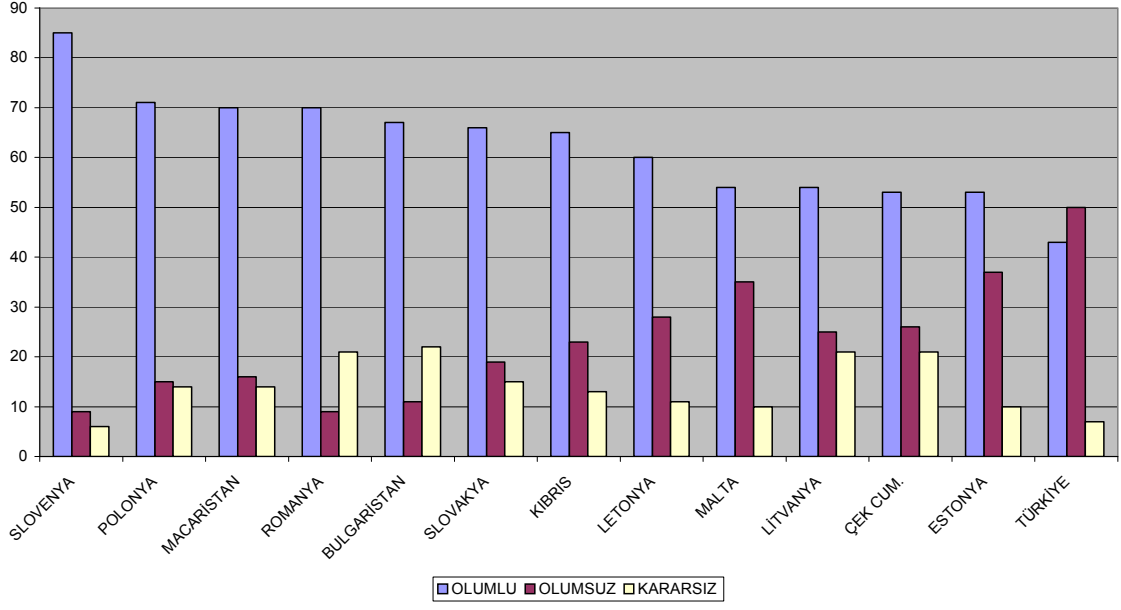
Slovenya %85 ile Euro'ya en sıcak bakan ülke olarak karşımıza çıkmaktadır. Slovenyalılar'ın sadece %9'u Euro'ya karşı görüş bildirmiş, %6'sı ise kararsız kalmıştır. İkinci sırada %71 ile Polonya gelmektedir. %71'e karşılık %15 olumsuz yanıt alınmıştır. Macaristan'daki katılımcıların ise %70'i Euro lehinde, %16'sı ise Euro aleyhinde görüş bildirmiştir. Benzer şekilde Romanya'dan %70 olumlu yanıt alınırken, %9 olumsuz yanıt alınmıştır. %21 oranında ise "kararsız" yanıtı alınmıştır.

Bulgaristan, Slovakya, Kıbrıs, Letonya, Litvanya ve Çek Cumhuriyeti'nde de katılımcıların çok büyük bir çoğunluğu Euro'ya geçiş konusuna olumlu bakmakta, alınan yanıtların %50'den fazlası Euro lehinde olmuştur.

Euro'ya geçiş konusunda olumsuz yanıtların çoğunlukta olduğu tek ülke Türkiye'dir. Katılımcıların %50'si aleyhte yanıt verirken, %43'ü Euro lehinde yanıt vermiştir. Kararsızlar ise bütünün %7'sini oluşturmaktadır.

Euro'ya geçiş konusunda karşı görüş beyan edenlerin nispeten çoğunlukta olduğu diğer iki ülke ise Malta ve Estonya'dır. Malta'da katılımcıların %54'ünün Euro'ya sıcak bakmasına rağmen, %35'i Euro'ya karşı görüş bildirmiştir. Benzer şekilde Estonya'da da %53 olumlu yanıt alınırken, %37 gibi kayde değer bir oranda olumsuz yanıt alınmıştır.

AB'ye Aday Ülkelerin Euro Hakkındaki Görüşleri



Kaynak: www.europa.eu.int